

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 031 242/98-04041
Signatura: bc6ns201

Oblastní pracoviště č. 3
Okresní pracoviště Nymburk

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola/školské zařízení:	Zvláštní škola Městec Králové náměstí Republiky 303, 289 03 Městec Králové
Identifikátor ředitelství:	600 021 955
Ředitelka školy:	Mgr. Dobromila Kazdová
Zřizovatel:	Školský úřad Nymburk
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Nymburk
Termín inspekce:	24. 11. 1998
Inspektoři:	Mgr. Jiřina Veselá, Dr. Zdena Kubíčová
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání.
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Zakládací listina č. j. 4/ŠÚ/96, informační výpis ze sítě škol ze dne 1. 9. 1998 - bez č. j., potvrzení ředitelky ve funkci č. j. 829/ŠÚ/96, třídní knihy, hospitační záznamy, rozvrh hodin, školní řád, plán práce školy, výroční zpráva o činnosti školy za šk. rok 97/98, dokumentace školní družiny.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Tři třídy a dvě oddělení školní družiny jsou umístěny v neúčelové budově zvláštní školy, která původně sloužila potřebám soudu, ve staré budově základní školy je třída čtvrtá. Jedno oddělení školní družiny má pro svou práci samostatnou místnost, druhé oddělení pracuje v prostorách II. třídy. Pro výuku pracovního vyučování slouží pečlivě udržovaný pozemek, skleník, prostorově stísněné dílny a cvičná kuchyňka. Pro výuku tělesné výchovy nejsou podmínky optimální. Omezujícím faktorem je chybějící hřiště a tělocvična. Škola si proto pronajímá zařízení TJ Tatran v Městci Králové, využívá hřiště, které je však od školy ve větší vzdálenosti. Vybavení pomůckami je na běžné úrovni, výběr učebnic a učebních textů je dostačující. Výjimečný je vztah paní ředitelky k využití PC pro vedení dokumentace i pro vlastní výuku (vedení agendy školy, výukové programy, pro mimoškolní aktivity zajišťování diplomů, startovacích listin ap.).

Omezující prostorové podmínky výuky jsou dočasného charakteru. V současné době se řeší možnost výstavby nové školy, nebo přestěhování do prostor bývalé MŠ. Technika a pomůcky jsou odpovídající a zajišťující vzdělávací program školy. Celkově je tato oblast hodnocena jako průměrná.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Rozvrh vyučovacích hodin a přestávek respektuje psychohygienické potřeby žáků i pedagogických pracovníků. Přestávky jsou stanoveny v intencích platných předpisů. Hlavní přestávka je dvacetiminutová, polední hodinová a ostatní desetiminutové. Vyučování začíná v 7:55 hodin, odpolední končí v 15:10.

Pracovní prostředí pro zaměstnance a pro žáky je vybaveno starým, v rámci možností udržovaným nábytkem. Chybí prostory pro relaxaci dětí, šatna pro učitele i žáky. Ředitelka vypracovala plán ozdravných opatření, která by měla současnou situaci (než se vyřeší přemístění školy), poněkud zlepšit (postupné vybavování tříd novým nábytkem, vymalování, při úbytku žáků zřízení malé cvičebny, atd.).

Možnosti stravování v základní škole využívá v průměru 20 - 25 žáků. Pitný režim není ve škole zajištěn.

Rozvrh hodin a přestávky jsou stanoveny. Pracovní místa jsou vybavena starým nábytkem, který odpovídá antropometrickým požadavkům. Esteticky je škola na dobré úrovni. Není zajištěn pitný režim. Psychohygienické podmínky jsou hodnoceny jako průměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

Ve škole pracuje sedm pedagogických pracovníků včetně ředitelky a vychovatelek.

Přehled o odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku ve speciální škole:

- ředitelka školy má vysokoškolské vzdělání - učitelství pro druhý stupeň ZŠ + učitelka odborných předmětů;

Další učitelé:

- úplně střední odborné, obor vychovatelství - studuje první ročník speciální pedagogiky;
- učitelka odborných předmětů + učitelství pro druhý stupeň ZŠ;
- učitelství pro speciální školy;
- učitelství pro první stupeň ZŠ - studuje druhý ročník speciální pedagogiky.

Vychovatelky:

- úplně střední odborné - učitelství pro MŠ;
- úplně střední odborné - obor vychovatelství.

Personální struktura je z hlediska vzdělávacího programu v malém procentu zajištěna pedagogickými pracovníky s odbornou a pedagogickou způsobilostí - pouze jeden pedagogický pracovník splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku ve zvláštní škole.

4 Plnění učebních osnov

Kontrolou dokumentace (třídní knihy, rozvrh hodin) a z hospitační činnosti inspektorky nezjistily neplnění příslušných učebních dokumentů.

Schválené učební dokumenty jsou plněny.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Inspektorky při hospitacích kladně hodnotily:

- častou motivaci pochvalou;
- vnitřní diferenciaci;
- neopomíjení výchovných aspektů učiva;
- promyšlené začleňování učiva do systému předchozích poznatků a návaznost na zkušenosti z běžného denního života;
- v některých hodinách využití dostupných pomůcek;
- mezipředmětové vztahy;
- pozitivní vztah vyučujících k žákům;
- dobrou práci s chybou.

Zjištěná negativa:

- v některých případech nedostatek názorných pomůcek;
- metodická jednotvárnost;
- rezervy některých vyučujících ve sledování a opravování písemných prací žáků;
- malé využívání didaktické techniky.

Hodnocení vychází ze sedmi provedených hospitací ve škole a školní družině. Inspektorky je hodnotily následovně: Pět hodin mělo běžnou úroveň - pozitivní a negativa v rovnováze, dvě byly spíše nadprůměrné - dílčí pozitivní nad běžnou úroveň.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

K posuzování kvality výsledků učení sloužily při inspekčním šetření výstupy z hospitací a běžné práce žáků. Většina sledovaných hodin měla charakter opakování a procvičování probraného učiva. Žáci mají, s přihlédnutím k míře postižení, dobré pracovní návyky, upevněné pracovní postupy, vědomosti a dovednosti. Efektivnost činnosti žáků byla rozdílná. Děti byly při vyučování převážně tvořivé, bezprostřední, většinou měly o vyučování zájem a k vyučujícím důvěru. Úroveň písemností je rozdílná jak u jednotlivých žáků, tak i v různých předmětech - závisí na důsledném vedení a kontrole vyučujících.

Žáci byli průběžně vedeni k dodržování základních pravidel mezilidských vztahů. Jejich hodnocení v průběhu vyučovacích hodin mělo většinou pozitivně motivační charakter. Pozorované chování žáků bylo přirozené, bez výstřelků. Vzájemné vztahy mezi

žáky bylo přiměřeně kultivované. Celková atmosféra školy je pro rozvoj osobnosti příznivá. Školním řádem jsou dána pravidla, je pamatováno i na práva žáků.

Škola vytváří nabídku rozvoje individuálních dovedností odpovídající personálním a prostorovým možnostem. Z nabídky nepovinných předmětů mají žáci následující možnost: logopedická péče, sborový zpěv, německý jazyk, anglický jazyk. Dostačující je i nabídka zájmových kroužků: výtvarný a ručních prací, přírodopisný, hra na zobcovou flétnu, psaní na stroji. Od druhého pololetí se počítá se zavedením dopravního a čtenářského kroužku.

Znalosti žáků mají průměrnou úroveň, odpovídají jejich možnostem a schopnostem. Pro individuální rozvoj osobnosti škola vytváří optimální podmínky. Škola mimovyučovacích aktivit je nadstandardní, příznivě se projevuje v posilování mravních hodnot.

7 Hodnocení výchovného poradenství

Výchovné poradenství zajišťuje zkušená učitelka, ve funkci je od roku 1993. Další vzdělávání je též předpokladem pro vykonávání této funkce. V současné době studuje na PF v Hradci Králové obor sociální patologie a prevence. Specializační studium prozatím neabsolvovala.

Činnost výchovné poradkyně vychází z ročního plánu, který odpovídá situaci a potřebám školy. Je zaměřena především na pomoc žákům při volbě povolání a na vytváření podmínek pro zdravý vývoj dětí.

V oblasti profesionální orientace spolupracuje s IPS, kde si zajišťuje potřebné propagační materiály, získává informace na burze práce, využívá dnů otevřených dveří, výstav ap. Je zde viditelná i snaha o spolupráci s rodiči. O každé návštěvě rodičů ve škole je učiněn zápis, pokud projeví žák a rodina zájem o učební obor, zajistí jim škola v učilišti prohlídku. Přijímání a realizace opatření k nápravě zjištěných nedostatků u žáků patří do druhého základního okruhu zájmů. Škola zařazuje pod vedením VP do výchovy prvky ze „Zdravého životního stylu“ od autorů Janíkových. Výchovná poradkyně dobře spolupracuje s pracovním úřadem., PPP, MěÚ, ŠÚ, OÚ - OPD, kurátorkou pro mládež aj., neboť mezi její úkoly patří i zprostředkovávání odborné pomoci pro žáky s dalšími problémy.

VP koordinuje prevenci zneužívání návykových látek ve škole, navrhuje řešení prevence násilí a šikany mezi žáky. Mezi důležité koncepční úkoly, které spadají do její kompetence, je i péče o romské žáky.

Vede řádně potřebnou dokumentaci.

Výchovné poradenství je v souladu s legislativou. Práce VP je koncepční, vychází z plánu práce školy, má vypracovaný vlastní plán. V dílčích oblastech je jeho činnost nadstandardní.

8 Hodnocení činnosti školských zařízení

Součástí školy jsou dvě oddělení školní družiny, ve kterých jsou zapsáni 22 žáci. Práce školní družiny se řídí vnitřním řádem, ředitelkou je schválený program. Plánování činností i jejich průběh jsou rozmanité, odpovídají výchovně vzdělávacím cílům. Výsledky práce jsou vhodně prezentovány v prostorách školy.

Pro svoji činnost nemá zcela vhodné prostorové podmínky. Jedno oddělení využívá vlastní pracovnu, další má k dispozici jednu třídu. Materiální zabezpečení je na průměrné úrovni.

Hlavní koncepční úkoly ŠD:

- věnovat zvýšenou pozornost přípravě žáků na vyučování;
- získat vlastní pracovnu pro druhé oddělení;
- zajišťovat kvalitní zájmovou činnost.

Školní družina plní své poslání, poskytuje žákům pestrou nabídku aktivit. Její činnost je v souladu s vyhláškou MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech. Výchovně vzdělávací práce ŠD je na dobré úrovni.

ZÁVĚRY

Zvláštní škola v Městci Králové nemá pro svou práci dobré prostorové podmínky, vzdělávací program umožňují plnit s potížemi, vybavení školním nábytkem je též spíše podprůměrné. Úroveň sledované pedagogické práce hodnotí ČŠI jako standardní, pozorované výsledky školní práce mají dobrou úroveň. V daném regionu škola svojí prací plní dobře svoje poslání. V činnosti školy převažují pozitiva.

Výrazné klady:

- nabídka mimovyučovacích aktivit, dobré možnosti individuálního rozvoje;
- práce výchovné poradkyně;
- úroveň péče o estetický vzhled a čistotu prostředí;
- využití PC ve škole.

Doporučení inspekce k další činnosti školy:

- po dohodě se zřizovatelem zavést pravidelnou inovaci vybavení školním nábytkem;
- zlepšovat personální podmínky vzhledem ke vzdělávacímu programu;
- pokračovat v uskutečňovaných mimovyučovacích aktivitách.

